

Kommunal plan

for

Den **Kulturelle** Skolesekken
Bodø kommune

1 Innledning

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at elever i grunnskolen i Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Satsingen finansieres av Tippemiddeloverskuddet og forutsetter et samarbeid mellom kultur- og skolesektoren. Skolesekken har som fremste mål å gi barn en kulturell kapital og kompetanse som vil gjøre dem bedre i stand til å møte utfordringene i samfunnet.

1.1 Hva er den kulturelle skolesekken?

Målene med Den kulturelle skolesekken er:

- å medvirke til at elever i grunnskolen får et profesjonelt kulturtilbud
- å legge til rette for at elever i grunnskolen skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og få et positivt forhold til kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- å medvirke til å utvikle en helhetlig innlemmelse av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringen av skolens læringsmål.

Følgende er definert som **suksessmål** for Den kulturelle skolesekken:

- Varig tiltak
- For hele grunnskolen
- Basis i læreplanverket
- Høy kvalitet
- Profesjonalitet
- Kulturelt mangfold
- Regularitet
- Bredder
- Samarbeid skole – kultur
- Lokal forankring
- Alle skal eie

I handlingsplanen "Broen og den blå hesten", (1996) ble det lagt vekt på at skoleelever må få opplevelser med profesjonell kunst av høy kvalitet, på lik linje som de får utfolde seg med egne kulturelle aktiviteter. Handlingsplanen la vekt på et økt samarbeid mellom skoleverket og kunst- og kulturlivet.

I læreplanverket for den 10-årige grunnskolen ble det lagt stor vekt på at skolen skal være et sted der barn og ungdom møter profesjonell kunst og kultur av høy kvalitet, og at profesjonelle utøvere fra kunst- og kulturlivet i økende grad skal trekkes inn i skolen.

I løpet av 1990-tallet utvikla og etablerte flere fylkeskommuner og kommuner modeller for ei helhetlig kunst- og kulturformidling til grunnskolen og videregående skole. Disse initiativene danner bakkeppet for satsingen på Den kulturelle skolesekken på nasjonalt plan fra og med 2001.

1.2 Hvorfor plan for Den kulturelle skolesekken?

Fra 2004 til 2007 var Bodø kommune en av 5 kommuner med 3 års prøvedrift på lokale "skolesekker". I 2008 gikk Den kulturelle skolesekken over fra å være et statlig prosjekt til en fast del av skolens virksomhet, med politisk forankring. Den kulturelle skolesekken er dermed blitt en viktig del av skoleeiers strategi for å oppnå målene i Kunnskapsløftet. Det er Stortingsmelding 38 (2002-2003) "Den kulturelle skolesekken" og Stortingsmelding 8 (2007-2008) "Om Den kulturelle skolesekken i framtida" som legger rammene for driften. På bakgrunn av disse meldingene har fylkeskommunene ansvaret for oppfølgingen av dette.

Nordland Fylkeskommune har signalisert at for at kommunene skal få ut sin andel av de økonomiske rammene, må kommunene ha utarbeidet en kommunal plan for arbeidet rundt Den kulturelle skolesekken.

1.3 Litt om den kulturelle skolesekken i Bodø kommune

Den kulturelle skolesekkens lokale organisering i Bodø kommune er regulert gjennom vedtak i OK-komiteen RS 8/07.

Den kulturelle skolesekken i Bodø mottar årlig et statstilskudd, som i sin helhet brukes til de konkrete produksjoner som elevene i grunnskolen i Bodø får.

Bodø kommune har ansatt en egen koordinator som har ansvaret for å dekke opp ca. 30 produksjoner årlig. Koordinator har en 100% stilling for å administrere DKS Bodø. I tillegg har DKS Bodø knyttet til seg Anne-Grethe Ellingsen, lærer ved Østbyen skole, i en deltidsstilling og to medarbeidere til Filmfest Salten på timebasis.

Enhetstankegangen har vært sterk, i utviklingen av Den kulturelle skolesekken i Bodø kommune. Alle elever på samme trinn skal ha fått delta i samme produksjon. Og det har også vært et helt klart prinsipp – ingen skoler har kunnet trekke seg ut fra de ulike produksjoner. Dette har over tid gjort at lojaliteten rundt Den kulturelle skolesekken i den enkelte grunnskole er stor – og elevene setter stor pris på tilbudet. Totalt har Den kulturelle skolesekken i Bodø gitt tilbud til ca 201.600 "besøkende" i løpet av den 8-årsfasen Den kulturelle skolesekken har vært knyttet til Bodø Kommune. Ved planlegging så legges det opp til at ca 6300 elever årlig skal få i snitt 4-5 produksjoner.

2 Den kulturelle skolesekken i Bodø kommune - rammefaktorer

2.1 Fra prosjekt til fast drift

De tre første årene var Den kulturelle skolesekken et prosjekt, hvor finansieringen av de enkelte tiltak skjedde via overskuddet til Norsk Tipping.

Fra skoleåret 2007 har Den kulturelle skolesekken vært et fast tiltak som skal inngå i skoleeiers strategi for å nå målene i Kunnskapsløftet.

Bodø kommune har i perioden vært en av fem kommuner som har hatt prøvedrift med å ha egne lokale drevne "skolesekker".

St.melding 8 åpnet i 2007-2008 for at alle kommuner kan velge å drifte sin egen "skolesekk".

2.2 Stortingsmelding 8

Stortingsmelding 8 (2007-2008) Den kulturelle skolesekken i framtida, legger følgende premisser til grunn:

Fast drift – synliggjøring av skoleeiers strategi

- Driften skal skje i samarbeid mellom opplæring- og kultursektoren
- Alle tiltak/produksjoner skal ha fundament hvor læreplanmålene synliggjøres.
- Alle kommuner kan drifte sine egne "skolesekker"
- Det åpnes opp for prøvedrift av regionale/interkommunale skolesekker – lokalt handlingsrom
- Det skal legges vekt på kvalitet og ulike formidlingsmåter

2.3 Strategiplanen "Skapende læring"

Våren 2007 la Kunnskapsdepartementet fram Strategiplanen for kunst og kultur i opplæringen. Den heter "Skapende læring".

De viktigste momenter som kan trekkes frem her er:

Det overordna målet for planen er å utvikle skapende kompetanse hos barn, elever og ansatte i barnehage, grunnopplæring og høyere utdanning.

Tiltakene som beskrives innenfor Den kulturelle skolesekken er:

1. Tilgjengelighet for alle og stor egenaktivitet hos mottakerne
2. Skal yte tjenester med stort kulturelt mangfold
3. Sikre at alle elever får tilbud

2.4 Lokal organisering

I Bodø kommune har Den kulturelle skolesekken følgende administrativ organisering:

Bodø kulturskole drifter Den kulturelle skolesekken. Det er rektor som har det faglige ansvaret for tiltakene i Den kulturelle skolesekken. Det er ansatt en koordinator i 100% stilling for å ivareta produksjonsoppleggene.

Ledergruppa i OK-avdelingen er styringsgruppe for Den kulturelle skolesekken. De møtes to ganger i året.

Det er nedsatt en egen arbeidsgruppe (fagråd) hvor representantene kommer fra kulturskolen, grunnskolekontoret, kulturkontoret og en kulturkontakt.

Ved hver skole er det en ansvarlig kulturkontakt, som skal være oppdatert på Den kulturelle skolesekkens arbeid, og skal være lokal kontaktperson for koordinatoren. Informasjon ut til kulturkontaktene og andre, formidles gjennom KSYS(Kulturformidling på nett). I tillegg er det et elevarrangørkorps på hver skole. De samarbeider med kulturkontakt, og hjelper til med å arrangere skolebesøkene. Hver høst er det et kickoffmøte for kulturkontakter og elevarrangører.

2.5 Økonomiske rammer

Den kulturelle skolesekkens finansieres via overskuddet fra Norsk Tipping.

Disse midlene skal etter retningslinjer knyttes direkte til de tiltak som retter seg mot elevene.

Problemet med disse midlene er at de ikke indexreguleres, og utgifter til produksjonene øker fra år til år. Dette vil på lang sikt føre til at det gradvis blir færre produksjoner ut til elevene pr. år. Det jobbes nasjonalt med å få til felles honorarsatser for alle kunstuttrykk representert i Den kulturelle skolesekken. Dette vil føre til mer forutsigbarhet i forhold til budsjett og planlegging. De øvrige økonomiske rammefaktorer må dekkes selv av skoleeier.

Slik situasjonen er i Bodø kommune, dekkes utgifter til skyss i en stor grad via kulturkontorets ordning med "Børre og Amanda Buss". De tjenestene de ikke kan ta, kjøper vi av Nordlandsbuss. Her jobbes det med å få til en bedre økonomisk avtale enn den som i dag foreligger.

Grunnskolekontoret dekker utgiftene til lønn og administrasjonskostnader for koordinator (100 %), og lønn til Anne Grethe Ellingsen i deltidsstilling(12%)

I tillegg betaler Bodø kommune en fast årlig sum til Nordlandsmuseet og Luftfartsmuseet.

Disse produksjonene blir ikke belastet av spillemidlene.

2.6 Samarbeid

Den kulturelle skolesekken er i Bodø kommune en viktig samarbeidspartner med de faste kulturinstitusjonene. Dette går konkret på de faste og varige tiltakene Den kulturelle skolesekken har.

I tillegg er det nylig etablert et samarbeid med prosjektleder for "Saltens kultursamarbeid". De er en av medarrangørene for Filmfest Salten, sammen med Nordland Fylkeskommune. Bodø kommune med sin faste organisasjon rundt Den kulturelle skolesekken kan være bidragsyter til de omkringliggende kommuners arbeid.

Nordland fylkeskommune er som forvaltningsenhet for Den kulturelle skolesekken en svært viktig samarbeidspartner. Koordinatoren jobber tett opp mot fylkeskommunen, både på organisatorisk/informasjonsnivå, men også om produksjoner.

2.6 a Bodø-Piloten

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen er plassert ved Universitetet i Bodø. På initiativ fra Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (KKS) er det inngått en samarbeidsavtale mellom Bodø kommune, Universitetet i Nordland, Nordland Fylkeskommune og senteret frem til utgangen av 2015.

Samarbeidsavtale

Innledning

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen skal bidra til økt kvalitet i kunst- og kulturfagene i barnehagen og grunnopplæringen. Senteret skal gjennom sin virksomhet som nasjonalt ressurscenter bidra til engasjement for fagene og for økt interesse for opplæring innen kunst- og kulturfag.

Forutsetningen for å lykkes i dette arbeidet er å ha et tett og godt samarbeid med sektoren.

Nasjonalt senter for kunst og kultur ønsker derfor å etablere et forpliktende samarbeid mellom Bodø kommune, Nordland fylkeskommune og Universitetet i Nordland i en samarbeidsavtale. Denne samarbeidsavtalen viser, hvordan vi sammen skal nå målet med å øke kvaliteten i kunst- og kulturfagene i barnehagen og grunnskolen i Bodø kommune.

Intensjonen er å utvikle en nasjonal modell i Bodø, som kan spres til alle landets kommuner og fylker etter prosjektperiodens utløp desember-2015

§ 1 Deltakere

Bodø kommune
Nordland fylkeskommune
Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (KKS)
Universitetet i Nordland, Profesjonshøgskolen

§ 2 Formål

Skolene og barnehagene i Bodø kommune skal sørge for å gi barn og elever et allsidig læringsmiljø kjennetegnet av kreative prosesser. Kreativitet og estetisk sans har stor betydning for lærelysten og læringsutbytte på alle områder. Gjennom å stimulere den enkeltes kreativitet og estetiske sans legges det et grunnlag for nyskaping på mange områder. Barn og elever dyktiggjøres slik for de mange utfordringene de vil møte i fremtidens arbeidsliv ("*Skapende Læring- strategi for kunst og kultur i opplæringen 2007-2010*", Kunnskapsdepartementet). Partene vil derfor sammen styrke kvaliteten på kunst- og kulturfagene i opplæringen. Dette ved å øke kompetansen og stimulere til bruk av kunst og kultur som metode i opplæringen i andre fag. Partene vil sammen bidra til at Bodø kommune utvikler nye modeller for bruk av kompetanse innenfor kunst- og kulturfagene på tvers av universitet, skoler og barnehager. Partene skal gjennom samarbeidet spre gode erfaringer lokalt, regionalt og nasjonalt.

Samarbeidet skal gjennomføres som et pilotprosjekt der Bodø kommune skal utvikle en nasjonal referansemodell for en helhetlig satsing på kunst- og kulturfagene i opplæringen.

§ 3 Områder for utvikling av kvalitet/kompetanse

1. Kompetanseutvikling
2. Videreutvikle kulturskolen som et lokalt ressurscenter
3. Planer; lokale læreplaner, årsplaner, fagplaner m.m.
4. Det flerkulturelle og internasjonale Bodø
5. Formidling

Tiltak/aktiviteter

Kompetanseutvikling

- 1.1 Bodø kommune kartlegger kompetansen blant kommunens ansatte innenfor kunst og kultur i opplæringen.
- 1.2 I Bodø kommune skal man bruke kompetanse på tvers av universitet, skoler, barnehager, kulturskole og andre relevante aktører i sektoren.
- 1.3 Bodø kommune skal lage en kompetanseutviklingsplan for ansatte innenfor kunst og kultur i opplæringen.
- 1.4 Universitetet i Nordland skal i samarbeid med Bodø kommune utvikle relevante kompetansegivende studietilbud for kommunens ansatte. Kommunen skal legge til rette for og bidra til at ansatte faktisk gjennomfører og tar nødvendig kompetansegivende tiltak.
- 1.5 Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (KKS) skal bruke Universitetet i Nordland aktivt som arena for kompetanseheving og nettverksbygging.
- 1.6 KKS skal etablere samarbeidsprosjekt med Nordland fylkeskommune v/ Bodø videregående skole (musikk, dans og drama) og Norsk kulturskoleråd.
- 1.7 KKS skal bistå ungdomsskoler og videregående skoler i Bodø i styrking av kompetansen i karriereveiledning innen kunstfag.
- 1.8 Universitetet i Nordland skal gjennomføre følgeforskning på pilotprosjektet.
- 1.9 Universitetet i Nordland skal stimulere til forskning på området, samt bidra til temaet fremstår som attraktivt for bachelor- og mastergradsarbeid.

Videreutvikle kulturskolen i Bodø som et lokalt ressurscenter

- 2.1 Styrke/etablere kulturkontaktenes funksjon ved skoler og barnehager.
- 2.2 Skape og styrke fagnettverk innenfor kunst- og kulturfag i opplæringen.
- 2.3 Øke bruken av profesjonelle kunstnere og kulturarbeidere i skoler og barnehager.

- Teaching artist:

En modell for direkte samarbeid mellom kunstner og klasselærer. Foruten gode kunstfaglige og barnefaglige undervisningsopplegg innebærer derfor modellen også en kompetanseheving av klasselærere.

- Den kulturelle barnehagesekken:

Arbeide for å utvikle / etablere et nytt kunstformidlingsprosjekt for barn i barnehagene i Bodø, inspirert av Den kulturelle skolesekken.

- Kulturlek i SFO.

Bodø kommune skal videreutvikle prosjektet "Kulturlek i SFO". Kulturskolen samarbeider i dag med Østbyen og Grønnåsen skoler om prosjektet, med støtte fra Utdanningsdirektoratet. Målet er spredning av tilbudet til kommunens skoler i løpet av Bodø-pilotens prosjektperiode.

2.4 Bodø kulturskole skal ha et nært samarbeid med kommunens kulturkontor.

Planer, lokale læreplaner, årsplaner, fagplaner m.m.

3.1 Bodø kommune skal tilby nye valgfag i skolene fra høsten 2012. Et av disse skal være "Produksjon for sal og scene" (jf. nasjonale retningslinjer).

- Universitet i Nordland skal utvikle og iverksette etter- og videreutdanningstilbud som møter kompetansebehovet i Bodø skolene.
- Arbeidet skal bygge på erfaringer fra piloten "Arena for sceneproduksjon" i regi av Nordland fylkeskommune og Bodø kommune.

Det flerkulturelle og internasjonale Bodø

4.1 Gode eksempler og erfaringer fra arbeid med mangfold og den flerkulturelle dimensjonen skal spres/overføres til andre skoler og barnehager i Bodø. I dette ligger også arbeid med samisk språk og kultur.

Formidling

5.1 Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (KKS) skal planlegge og gjennomføre en årlig større nasjonal/internasjonal konferanse i Bodø.

5.2 Årlig visning/presentasjon fra produksjoner i Den kulturelle skolesekken /Den kulturelle barnehage sekken, ved universitetet og andre arenaer i Bodø

- en del av dette skal være en årlig markering ("lysbæring") av kunst- og kulturarbeidet med barn og unge (som aktører) i kommunene

5.3 KKS skal formidle eksempler fra den nasjonale digitale ressursbasen til skoler og barnehager i Bodø kommune slik at disse kan komme til anvendelse/realisering lokalt.

5.4 KKS skal gjennomføre årlige seminarer/workshop i samarbeid med partene der aktører på ulike nivå får faglig påfyll, erfaringsutveksling m.m.

§ 4 Prosjektperiode / varighet

Samarbeidsavtalen er gjeldende til 31. desember 2015. Partene skal gjennomføre en årlig gjennomgang/evaluering, og eventuelt foreta nødvendige justeringer/endringer.

§ 5 Organisasjon

Pilotprosjektet er organisert gjennom to nivåer:

Styringsgruppe:

Styringsgruppa er på 3 representanter, sammensatt med en representant hver fra ledelsen i:

- Bodø Kommune
- Universitetet i Nordland
- Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen

Styringsgruppen møtes minimum 2 ganger pr. År

Arbeidsutvalg:

arbeidsutvalget består av 5 representanter:

- 2 representanter fra Bodø Kommune
- 1 representant fra Fylkeskommunen, UiN og KKS

Arbeidsutvalget møtes en gang pr. mnd., pluss etter behov.

Sekretariatet for pilotprosjektet er tillagt Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen.

Arbeidsutvalget skal invitere ressurspersoner til større møter ved behov.

(Jfr. Saksnummer 2012/1463)

Handlingsplan for den kulturelle skolesekken i Bodø Kommune 2012-2016

Den kulturelle skolesekkens mål for perioden:

- Sikre et profesjonelt kulturtilbud til alle elever i grunnskolen.
- Legge til rette for at elever i grunnskolen lettere skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og få et positivt forhold til kunst- og kulturuttrykk av alle slag.
- Skal bidra til å utvikle en helhetlig innlemming av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringen av skolens læringsmål.
- Skape en arena hvor elevprodukter skapt i Den kulturelle skolesekkens produksjoner blir presentert.
- Både kulturpolitiske og opplæringspolitiske mål må ligge til grunn for ordningen.
- Kunstner og kulturarbeider skal ikke gå inn i skolen og erstatte lærerne, men være kunst- og kulturarbeidere fullt og helt.
- Skal ikke erstatte de estetiske fagene i skolen, men komme i tillegg til disse.
- Obligatorisk.
- Sikre en god dialog på forhånd sånn at skolen er innformert om innholdet i tilbudet og hva som er viktig å legge til rette for.
- Lokal forankring: vil i første omgang, så langt det lar seg gjøre benytte oss av lokale kunstnere og aktører.
- Styrke kulturkontaktrollen gjennom Bodøpiloten.
- Bli mer synlig som den merkevaren den er.
- Ha felles innleveringsfrist for produksjoner med DKS Nordland – 1. desember.
- Ha elevrepresentanter i utvelgelsesgruppen for produksjoner.

Organisering:

- Det hele ledes av en koordinator som har kulturskolerektoren som sin overordnede.
- Styringsgruppa består av skolesjefen, kultursjefen, kulturskolerektoren, barnehagesjefen og koordinator. Ved oppstart av Den kulturelle bæremeisen er det ønskelig at også barnehagesjefen deltar i styringsgruppa.
- Koordinator jobber tett opp mot arbeidsgruppa som består av rektor på kulturskolen, representanter fra skole og kulturavdelingen og en av kulturkontaktene.
- På den enkelte skole er det en kulturkontakt som er bindeleddet mellom koordinator og skolene. De har jevnlig kontakt via mail, møter og tlf.
- Informasjon om produksjoner og gjennomføring av disse skjer ved hjelp av KSYS.
- Det er en elevarrangørgruppe på hver skole som hjelper kulturkontakten med jobben å forberede besøk av kunstnere.
- Koordinator i kommunen har god kontakt med koordinator i fylkeskommunen. Vi kjøper inn produksjoner som er av interesse for oss.
- DKS Bodø samarbeider med en rekke offentlige institusjoner/organisasjoner og lokale utøvere: Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen, Bodø Videregående skole (musikk/dans/drama), Norsk Luftfartssenter, Nordlandsmuseet, SKINN, Nordnorsk Jazzsenter, Salten Kultursamarbeid, Ersvika Samiske Siida, Universitetet i Nordland, Kreativt Gjenbruksenter i Salten, Musikk i Nordland, Bodø Kulturhus/Sinus, Lydteamet as, Fram Kino, Bodø Krigshistoriske Museum, Bodø Sinfonietta/Nordnorsk Opera og Symfoniorkester, Internasjonalt senter, Adelsteen Normann Stiftelsen, Fridthjov Anderssen Stiftelsen, Bodø kunstforening, Ane Øverås, Meike Zylmann, Den Norske Kirke m/flere

- DKS i Bodø vil starte et forsøk med kulturformidling til barnehagene, Den Kulturelle Bæremeisen. Dette vil bety en utvidelse, og må føre til økte økonomiske rammer. Vi vil i første omgang søke NFK og eksterne om midler til et pilotprosjekt i noen få barnehager.
- Det vil også på sikt være fornuftig å samle DKS, Den Kulturelle Bæremeisen og Den Kulturelle Spaserstokken under samme paraply. Ved å finne produksjoner som kan benyttes på flere arenaer, vil dette kunne gi en synergieffekt.

Årshjul DKS Bodø

Trinn	Hovedtema	Lokalhistorie/Lokalkunnskap
1. trinn	Billedkunst	Første møte med Luftfartsmuseet og Saltenmuseet "gamle dager"
2. trinn	Musikk	Historien om Fridthjov Anderssen- Rønvik Kirke
3. trinn	Litteratur	Frøknene på Løp
4. trinn	Teater	"Jentine"- Kjerringøy handelsted og Stjernene på Luftfartsmuseet.
5. trinn	Dans	Adelsteen Normann-Hålogatun og Sølvskatten på Saltenmuseet.
6. trinn	Form og design	Byen vår- Saltenmuseet
7. trinn	Skulptur	
8. trinn	Arkitektur/Litteratur	
9. trinn	Musikk/Dans	2. verdenskrig- Luftfartsmuseet/Bodø Krigshistoriske museum
10. trinn	Film/Media	Kald krig - Luftfartsmuseet

- De lokale oppleggene er stort sett faste, men de kan variere.
- Hovedtemaene ligger fast på trinnene. Dette er for å sikre at elevene skal ha vært igjennom alle kunstuttrykkene når de er ferdig med 10 års skolegang.
- Kulturskolen skal gjennomføre minimum en produksjon med noen av sine lærere.
- Bodø kommune disponerer to busser, Amanda og Børre som kjører elevene til de ulike produksjonene. Det jobbes med å få en tredje buss.
- Film er et hovedsatsningsområde for Den Kulturelle skolesekken i Bodø med sin Filmfest Salten, www.filmfestsalten.no, og animasjon for 6. trinn.
- Hvert "skolesekk-år" skal avsluttes med en presentasjon fra produksjoner gjennom skoleåret. Ved utstillinger må målet være at alle elever er representert med et kunstuttrykk.
- 2012/13 – vi henter inn erfaringer fra andre byer vedrørende organisering og gjennomføring av Den kulturelle bæremeisen.
- Oppstart med kulturell bæremeis høst 2013, under forutsetning at vi har økonomi til det.